

PATVIRTINTA
Šilutės profesinio mokymo centro direktorės
2026-06-15
įsakymu Nr. V-93

ŠILUTĖS PROFESINIO MOKYMO CENTRO ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šilutės profesinio mokymo centras (toliau – Centras) etikos kodeksas (toliau – Etikos kodeksas) įtvirtina centro mokytojų, administracijos, kitų darbuotojų ir mokinių (toliau – Centro bendruomenė) veiklos vertybinius principus, dalykinio elgesio nuostatas, reglamentuoja svarbiausias vengtinio elgesio normas, kurių tiesiogiai nenustato Lietuvos Respublikos teisės aktai, darbo sutartys ir Centro vidaus tvarkos dokumentai.

2. Šio etikos kodekso tikslai:

2.1. kurti demokratišką, pasitikėjimą bei kūrybingumą skatinančią atmosferą Centre;

2.2. sutelkti Centro bendruomenę pripažinti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, saugumą, sąžiningumą, demokratiškumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę;

2.3. skatinti Centro bendruomenę etinį aspektą laikyti svarbia bet kurio klausimo sprendimo dalimi.

3. Etikos kodekse vartojamos pagrindinės sąvokos:

3.1. **Etika** – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas;

3.2. **Etikos problema** – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas;

3.3. **Etikos normų pažeidimas** – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarungus bendradarbių vertinimus, pasireiškiantis priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris neigiamai veikia bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą;

3.4. **Darbuotojai** – administracijos ir kiti darbuotojai, su mokykla susiję darbo santykiais;

3.5. **Mokytojai** – bendrojo ugdymo ir profesijos mokytojai;

3.6. **Mokytojų ir darbuotojų etika** – dorą, pareigingumą, atsakingumą, kūrybingumą, sąžiningumą, teisingumą, žmogiškumą, objektyvumą grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime;

3.7. **Mokiniai** – mokykloje besimokantys mokiniai;

3.8. **Mokyklos bendruomenė** – mokyklos mokytojai, administracija, kiti darbuotojai ir mokiniai;

3.9. **Moralė** – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai;

3.10. **Tolerancija** – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo;

3.11. **Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

II. BENDROSIOS CENTRO BENDRUOMENĖS ETIKOS NORMOS

4. Kiekvienas Centro bendruomenės narys, pripažindamas Etikos kodekso nuostatas ir svarbiausias vertybes – kolegiškumą, saviraišką, profesinę kompetenciją, pagarbą kitokiai nuomonei, įsipareigoja:

4.1. gerbti Centro bendruomenės narių teises ir pareigas;

4.2. vienodai tarnauti Centro bendruomenei, nepaisydamas amžiaus, lyties ir lytinės orientacijos, negalios, išvaizdos, rasės ir etninės priklausomybės, religijos, įsitikinimų, politinių pažiūrų;

4.3. visada veikti protingai ir teisingai, nepiktnaudžiauti jam suteiktomis galiomis;

4.4. būti nešališkas ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo priimdamas sprendimą;

4.5. priimti apgalvotus ir teisėtus sprendimus, teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinti savo veiksmų, sprendimų viešumą ir pateikti priimamų sprendimų motyvus;

4.6. teisės aktų nustatyta tvarka teikti reikalingą informaciją Centro bendruomenei ir kitiems asmenims (oficiali informacija teikiama teisės aktų nustatyta tvarka, jei ji nėra ribojama arba konfidenciali);

4.7. nepakenkti Centro reputacijai ir bendriesiems interesams vykdydamas bet kokią veiklą ir pagal galimybes prisidėti prie Mokyklos keliamų tikslų įgyvendinimo;

4.8. netoleruoti atvejų, kurie gali būti susiję su korupcija, sukčiavimu arba mėginimu daryti neteisėtą poveikį Centro bendruomenės nariui. Informacijos apie neteisėtus veiksmus arba aplaidumą atskleidimas nelaikomas lojalumo Centrai principo pažeidimu;

4.8.1. Centro darbuotojai vengia interesų konflikto situacijų, o joms atsiradus nedelsdami apie tai informuoja tiesioginį vadovą ir nusišalina nuo sprendimų priėmimo.

4.9. elgtis sąžiningai administravimo ir mokymo veikloje;

4.10. inicijuodamas ir (arba) vykdydamas projektus, siejamus su Centro vardu, užtikrinti, kad projektai atitiktų Centro bendruosius interesus ir Centro mokymo kryptis;

4.11. elgtis nepriekaištingai, būti mandagus, malonus, paslaugus ir tvarkingas;

4.12. savo pareigas atlikti laiku, kokybiškai ir profesionaliai, nuolat tobulinti ir ugdyti savo profesinius gebėjimus, būti pažangus ir kūrybingas;

4.13. būti tolerantiškas nuomonėms ir įsitikinimams, pagarbiai elgtis su Centro bendruomenės nariais ir kitais asmenimis;

4.14. nežeminti Centro vardo girtavimu, narkomanija ir kitais visuomenei nepriimtinais, žalingais įpročiais (rūkyti tik tam skirtose vietose);

4.15. saugoti Centro turtą, nenaudoti jo politinei ir religinei veiklai, privačiam verslui arba asmeniniams poreikiams tenkinti ir neleisti to daryti kitiems asmenims.

4.15.1. Centro bendruomenės nariai racionaliai naudoja materialinius ir energetinius išteklius, prisideda prie aplinkos tausojimo ir tvarios veiklos principų įgyvendinimo.

4.16. laikytis akademinio sąžiningumo principų, netoleruoti nesąžiningo elgesio, plagijavimo ir kitų neetiškų veiksmų;

4.16.1. Naudojant dirbtinio intelekto priemones mokymo, mokymosi ar administravimo veiklose laikomasi akademinio sąžiningumo, skaidrumo ir asmens duomenų apsaugos principų.

4.17. skleisti gerą patirtį (dalytis ja su kolegomis ir perteikti mokiniams);

4.18. skatinti palankią santykių, komandinio darbo atmosferą, savitarpio pasitikėjimą, nešmeižti, neapkalbinėti, neįžeidinėti, nedemonstruoti neigiamų emocijų;

4.19. saugoti Centro bendruomenės narių garbę ir orumą;

4.19.1. Centre netoleruojamas mobingas, psichologinis smurtas, seksualinis priekabiavimas, patyčios, diskriminacija ar bet kokios kitos žmogaus orumą žeminančios elgesio formos.

4.19.2. Centro bendruomenės nariai prisideda prie psichologiškai saugios aplinkos kūrimo, skatina pagarbų dialogą ir konstruktyvų konfliktų sprendimą.

4.20. vengti viešų konfliktų ir veiksmų, galinčių pakenkti Centro bendruomenės narių tarpusavio santykiams;

4.21. su vadovais elgtis pagarbiai, bendrauti korektiškai, vykdyti teisėtus jų nurodymus pasiliekant teisę turėti savo nuomonę visais klausimais ir ją taktiškai reikšti;

4.22. neskelbti konfidencialios informacijos, kuri jam patikima tvarkyti (naudotis) darbo metu;

4.22.1. Centro bendruomenės nariai atsakingai tvarko asmens duomenis ir laikosi teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą.

4.22.2. Socialiniuose tinkluose ir kitose skaitmeninėse erdvėse Centro bendruomenės nariai elgiasi pagarbiai, neskelbia tikrovės neatitinkančios ar Centro reputacijai galinčios pakenkti informacijos bei neviešina konfidencialių duomenų.

4.23. nesutikimą su kolegų nuomone, pastabas dėl jų darbo rezultatų arba pedagoginės veiklos trūkumų stengtis išsakyti asmeniškai, nuomonę reikšti korektiškai, nekritikuojant jų asmeninių savybių, tarpusavio bendravimą grįsti mandagumu ir tolerancija;

4.24. neatlikti veiksmų, kuriais daromas spaudimas kolegai arba mokiniams, siekiant nepelnyto įvertinimo arba norint nuslėpti nesąžiningus veiksmus;

- 4.25. pagarbiai atsiliepti apie kolegos pedagoginius gebėjimus ir asmenines savybes;
- 4.26. objektyviai vertinti Centro bendruomenės narių veiklą ir elgesį;
- 4.27. nesinaudoti tarnybine padėtimi siekiant paveikti pavaldžius ar nepavaldžius asmenis priimti sau, savo šeimos nariams, draugams arba artimiesiems palankų sprendimą;
- 4.28. ne darbo metu elgtis pagal visuotinai priimtas elgesio taisykles;
- 4.29. ginčytinas problemas spręsti tarpusavyje, o neišsprendus ginčo kreiptis į Centro Etikos komitetą.

III. ETIKOS KODEKSO PRIEŽIŪRA

5. Centro Etikos kodekso priežiūrą atlieka etikos komitetas ir visi Centro bendruomenės nariai. Etikos komitetas savo veikloje vadovaujasi Etikos kodekso nuostatomis ir Centro etikos komiteto darbo reglamentu. Etikos komitetas į posėdžius turi teisę kvieisti ekspertus.

6. Etikos komitetas priima ir svarsto pranešimus apie galimus Centro bendruomenės etikos pažeidimus.

7. Etikos komitetą sudaro penki nariai. Kandidatus į Etikos komiteto narius gali siūlyti Centro administracija, Mokytojų taryba, darbuotojų atstovai ir mokinių savivalda. Etikos komiteto sudėtį ir jos pakeitimus direktorius tvirtina įsakymu. Komiteto sudėtis skelbiama Centro interneto svetainėje.

8. Etikos komiteto narių kadencijos laikas yra penkeri metai.

9. Etikos komitetas ne rečiau kaip kartą per trejus metus peržiūri Etikos kodeksą, prireikus rengia jo pakeitimų projektus ir teikia juos tvirtinti Centro direktoriui. Pasiūlymus dėl Etikos kodekso papildymo ar keitimo gali teikti visi Centro bendruomenės nariai.

10. Etikos komiteto posėdžius kviečia ir jiems vadovauja Komiteto pirmininkas. Jeigu gautas pranešimas susijęs su etikos komiteto pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja vyriausias amžiumi iš likusių etikos komiteto narių.

11. Prašymus dėl Centro bendruomenės nario etikos pažeidimų etikos komitetui gali teikti Centro bendruomenės nariai. Etikos komitetas pranešimo apie galimus etikos pažeidimus nenagrinėja, jeigu nuo galimų etikos pažeidimų padarymo ar paaiškėjimo dienos iki pranešimo gavimo dienos yra praėję daugiau kaip vieni kalendoriniai metai. Etikos komitetas nenagrinėja ir pranešimų apie galimus procedūrų pažeidimus Centre.

12. Pranešimai dėl galimų Etikos kodekso nuostatų pažeidimų teikiami etikos komiteto pirmininkui raštu. Priimami svarstyti aiškiai motyvuoti pranešimai, kuriuose nurodytos pažeidimo aplinkybės ir, kiek įmanoma, jas pagrindžiantys duomenys. Pranešimai registruojami teisės aktų nustatyta tvarka. Anoniminiai pranešimai paprastai nenagrinėjami, tačiau etikos komitetas gali priimti sprendimą juos nagrinėti, jeigu pateikta informacija yra konkreti, pagrįsta ir leidžia objektyviai įvertinti galimą etikos pažeidimą.

12.1. Asmuo, sąžiningai pranešęs apie galimą etikos pažeidimą, negali būti diskriminuojamas, persekiojamas ar kitaip neigiamai vertinamas dėl pateiktos informacijos.

13. Etikos komitetas išnagrinėja gautą pranešimą dėl galimo etikos pažeidimo ir ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pranešimo gavimo dienos priima motyvuotą sprendimą. Apie priimtą sprendimą etikos komiteto pirmininkas raštu informuoja pareiškėją.

13.1. Jei nusprendžiama, kad etikos pažeidimo nėra, antras posėdis nekviečiamas.

13.2. Jei pareiškimas pagrįstas, imamasi svarstyti klausimą, taip pat sprendžiama, ar reikia kviesti ekspertų.

14. Bendruomenės narys, dėl kurio gautas pranešimas, yra informuojamas apie pranešimo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos. Etikos komitetas turi teisę priimti sprendimą, jeigu bendruomenės narys, dėl kurio gautas pranešimas, atsisako pateikti arba nepateikia paaiškinimų per nustatytą laiką.

15. Bendruomenės narys, dėl kurio gautas pranešimas, turi teisę dalyvauti etikos komiteto posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs pranešimas.

16. Etikos komiteto nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neatskleisti tiriamos medžiagos ir/ar informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas. Komiteto darbo medžiaga yra konfidenciali. Viešinami tik komiteto sprendimai.

17. Etikos komitetas, išnagrinėjęs pranešimą ir nustatęs etikos pažeidimą, atsižvelgdamas į pažeidimo sunkumą, priima sprendimą. Etikos komiteto sprendimas apie etikos pažeidimą teikiamas pareiškėjui, pažeidėjui, Mokyklos tarybai ir Centro bendruomenei (skelbimų lenta).

18. Etikos komiteto posėdžiai yra teisėti, jei juose dalyvauja ne mažiau kaip trys etikos komiteto nariai.

19. Etikos komiteto sprendimai priimami paprasta atvirų balsų dauguma. Jeigu posėdyje dalyvaujančių etikos komiteto narių balsai pasiskirsto po lygiai, etikos komiteto pirmininko balsas yra lemiamas.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Mokyklos Etikos kodekso projektas svarstomas viešai – kodekso veiksmingumui lemtinga, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas. Priimtas Etikos kodeksas paskelbiamas viešai (skelbimų lentoje, internetinėje svetainėje).

21. Centro Etikos kodeksas įsigalioja nuo jo patvirtinimo dienos. Pritarus Mokyklos tarybai Etikos kodeksas tvirtinamas direktoriaus įsakymu.

22. Kiekvienas Centro bendruomenės narys privalo savo veikloje vadovautis šiuo Etikos kodeksu.